

Wilsonova spomenica.

ZNAČILNA IZJAVA PREDSEDNIKA WILSONA. — SEDANJA SITUACIJA NIMA PARA V ZGODOVINI AMERIKE. — DELOVANJE OVIRA PEŠČICA SENATORJEV. — SENAT NIMA POSTAVE, KI BI MOGLA PREPREČITI ZAVLAČEVALNO TAKTIKO. — ONEMOGOČENO ZAKONODAJNO IN EKSEKUTIVNO DELO VLADE. — DVE PREDLOGI PROPADLI. PREDLOGA ZA ARMADNI KREDIT PROPADLA.

Washington, D. C., 4. marca. — Danes zvečer je izdal predsednik Wilson sledečo izjavo:

Washington, D. C., 4. marca 1917.

Konec zadnjega zasedanja 64. kongresa napravljajo situacijo, ki nima enak v zgodovini naše dežele, morda celo neenake v zgodovini katerekoli moderne države. V očigled krize, ki je nevarnejša in dalekosežnejša kakor katerekoli druga, ki jo je vlada doživela v celi zgodovini mednarodnih odnošajev, kongres ni bil v stanju, da bi varoval pred nevarnostjo in ščititi elementarne pravice naroda. Več kot 500 od 531 članov obeh zbornic je bilo pripravljenih in odločnih, da delajo; poslanska zbornica je sprejela predlog za veliko večino; toda senat je bil nezmogljiv delati, ker mala skupina senatorjev ni tega dovolila.

Senat nima postav, ki bi omejevala debate ali jih končala, nima postav, ki bi mogla preprečiti zavlačevalno taktiko katerekoli vrste. Samo en član more stati delovanju na poti, ako ima fizično vstrajnost. Na ta način se popolnoma onemogoči legislativno kakor tudi eksekutivno delo vlade.

Ta nezmožnost senata je napravila nemogočih nekaj potrebnih stvari sedanjega kongresa in to v času, ko je bila potreba najnujnejša in najbolj jasna. Padla je predloga, ki bi dovolila zvezo kapitala in organizacije v izvozu in uvozu dežele, katere zahtevajo okolščine in mednarodno tekmovalnost, predloga, katero odobruje in zahteva trgovstvo cele dežele.

Opozicija enega ali dveh senatorjev je napravila nemogoče, da bi se pomnožilo število zvezne trgovske komisije in da bi se ji podelila organizacija, ki je potrebna za njeno delovanje. O predlogi, ki bi dovoljevala, da se smejo porabiti vse rude dežele, ki dosedaj leže mrtve v javnih zemljiščih, kar je ravno sedaj bolj potrebno kot kdaj, in o predlogi, ki bi dovolila, da industrija prevzame vse vodne moči, ki se ne uporabljajo, se je natanko razpravljalo v dveh kongresih in jo je poslanska zbornica že dvakrat sprejela; obe te predlogi sta propadli. Ravno tako je propadla predloga za kredit za armado kakor tudi za civilne potrebe države, kredit za vojaško akademijo v W. Point. Skazalo se je kot nemogoče, da bi se parobrodni komisiji podelila moč, ki odgovarja novi situaciji, ki je prišla med našo trgovino in bilo je nemogoče pomnožiti rezerve zlata našega narodnega bančnega sistema, da bi odgovarjalo nenavadnim razmeram, ki obstoje v finančnem svetu.

Težave tudi ne bi bile odpravljene, ako bi se sklical 65. kongres k izvanrednemu zasedanju. Nedelavnost v senatu bi trajala dalje. Volja in duh za delovanje ne manjka. Kongres je — upam se trditi — v mislih in ciljih v tem trenutku definitivno bolj edin kakor pa se more spominjati kdorkoli, ki je zdaj član kongresa. Ne prevladuje samo najbolj edin patriotičen duh, temveč so tudi dejstva, katere imajo člani pred očmi, najbolj jasna in najgotovnejša. Toda senat ne more ničesar ukreniti, ako voditelji ne morejo prejeti njegovega dovoljenja. Večina senata je brez moči in brez veljave. Sredi krize, ki je zvezana z izvanredno nevarnostjo, v krizi, v kateri more varovati narod samo odločno delo in ki bi varovala tudi vojne, je delo nemogoče.

Akoravno v resnici ves narod in njegovi zastopniki stojijo na strani vlade v taki slogi, kakoršne še ni bilo, bo vendar v inozemstvu utis tak, kakor da to ne bi bilo res, samo da morejo druge države storiti, kar hočejo, ne da bi se jim bilo treba bati, da bi naša vlada mogla kaj storiti proti temu.

Tega ne moremo razložiti. Razlaga je nevrjetna. Senat Združenih držav je edina postava, ki ne more delati, dasiravno je večina pripravljena delati. Mala skupina svojvoljnih moči, ki ne predstavljajo nič drugega kot svoje lastno mišljenje, je napravila veliko vlado Združenih držav brez moči in zaničevano.

Sredstvo? Tukaj je samo eno sredstvo. Edino sredstvo je, da se spremene postav v senatu tako, da bo mogel delati. Dežela bo gotovo v tem videla moralo. Mislim, da bi se moglo zahtevati od senata, da dela in reši deželo nesreče.

Robert Carter je bil nastavljen pri Midvale Steel Company v Albany, N. Y., kot uradnik s plačo \$10,000 na leto. Nekega dne je izginil in sedaj so ga našli kot uslužbenca v neki restavraciji. Arretirali so ga in obtožnica mu očita, da je osleparil družbo za \$42,000.

Bolnišnice pripravljene.

Včeraj je bilo naznanjeno, da se je organiziralo pet pomožnih bolnišnic Rdečega križa in da morejo v 30 minutah prijeti poslovati. Vsaka bolnišnica ima potrebno opremo in ima vsaka prostora za 500 bolnikov.

Nisdel.

Robert Carter je bil nastavljen pri Midvale Steel Company v Albany, N. Y., kot uradnik s plačo \$10,000 na leto. Nekega dne je izginil in sedaj so ga našli kot uslužbenca v neki restavraciji. Arretirali so ga in obtožnica mu očita, da je osleparil družbo za \$42,000.

Oklaoma je suha.

Oklaoma City, Okla., 3. marca. — Fergusonov pošten prohibicionisti zakon, ki je bil sprejet dne 19. februarja v legislaturi, je postal dne 14. februarja postava brez njegovega podpisa. Tega dne je stopil v veljavo tudi proticenzurni zakon.

Robert Carter je bil nastavljen.

Robert Carter je bil nastavljen pri Midvale Steel Company v Albany, N. Y., kot uradnik s plačo \$10,000 na leto. Nekega dne je izginil in sedaj so ga našli kot uslužbenca v neki restavraciji. Arretirali so ga in obtožnica mu očita, da je osleparil družbo za \$42,000.

Podmorski čolni.

Nemški podmorski čolni so neprestano na delu. — Potopljenci so bili štiri transportni parniki.

Berlin, Nemčija, 4. marca. — Ne samo v Severnem morju, pač pa tudi v Sredozemskem morju so nemški podmorski čolni neprestano na delu. 24. februarja je bil potopljen tam transportni parnik, ki je imel nad 34,000 ton deplacemanta. To je bil največji parnik, ki so ga potopili nemški oziroma avstrijski podmorski čolni izza 1. februarja letošnjega leta.

Admiralni štab nemške mornarice je izdal sledeče poročilo: 17. februarja so potopili naš podmorski čolni južno od Malte 9000 ton.

23. februarja je bilo potopljeno 5000 ton.

24. februarja so potopili naš podmorski čolni nek parnik, ki je imel nad 34,000 ton deplacemanta. Na njem se je nahajalo kakih 5000 kolonijalnih vojakov, veliko artilerije in kavalerije.

Precej vojakov je utonilo. Potopljen je bil italijanski parnik "Oceanica", angleški parnik "Corso", in italijanski parnik "Prudenza".

London, Anglija, 4. marca. — Angleška admiraliteta je izjavila v četrtek, da je bil potopljen nek angleški torpedni rušilec. Utonilo je vse moštvo. Torpedni rušilec je najbrže uletel na mino.

Berlin, Nemčija, 4. marca. — Mornariški strokovnjak, kapitan Perners pisar v "Berliner Tageblattu":

Ali je angleško ljudstvo res tako nespametno, da veruje angleškemu uradnim poročilom in naznanilom? Vsa tozadevna poročila so sliho pomanjkljiva in nočejo priznati resnice. Ko bo angleško ljudstvo izvedelo, koliko ladij je bilo potopjenih, bo začelo drugače misliti kot misli dozdaj.

V New York je dospelo pet parnikov, ki so odšli iz zavezniških pristanišč in pluli skozi nemško vojno zono.

Na potovanju niso imeli nikakih nevarnosti.

Novi roman.

Kdor hoče imeti res velik duševni užitek, naj bere roman katerega bomo začeli jutri priobčevati.

Z jutrišnjim dnem začnemo priobčevati na zadnji strani našega lista roman "MLADENIČ", katerega je spisal ruski pisatelj Dostojevski.

Dostojevski se popravič šteje med najboljše svetovne pisatelje. V globokomunosti in poznavanju človeške duše ga dozdaj ni še nikdo dosegel.

Njegov roman "MLADENIČ" se da primerjati z romanom "Zločin in kazen", njegovim najboljšim delom. Vsi značaji so orisani z največjo finostjo. Vsak, kdor temeljito prebere "MLADENIČA", bo spoznal samega sebe.

Naš namen je seznaniti čitatelje z najboljšimi svetovnimi deli in vsled tega smo se odločili priobčevati delo tega slavnega ruskega pisatelja. Roman bo izhajal najmanj tri mesece.

Upamo, da bomo z njim v polni meri zadovoljili čitatelje.

Pojasnilo.

Po pismih, ki nam prihajajo dan za dnem od rojakov, pomemamo, da vlada med njimi splošno zaničevanje, na kak način bi bilo mogoče si preskrbeti in zagotoviti avstrijske kroge, namreč sedaj, dokler jim je čena še nizka, in predno se povzpnejo sopot do stare veljave.

Lahko rečemo, da jo ni slovenskega naselbine v Ameriki, kjer bi se z njimi ne razpravljalo o tem važnem vprašanju.

Več pojamil v tej zadevi daje mo na zahteva.

TURKSKA BRANJE BAKKER, 25 Cortlandt St., New York, N. Y.

Z raznih bojišč.

Francosko bojišče:

London, Anglija, 4. marca. — Danes jutraj smo zavzeli nemške črte vzhodno od Bouhavesnes v dolžini 1200 jardov in smo vjeli 173 mož in tri strojne puške. Skozi dan smo odbili več nemških protinapadov in je imel sovražnik težke izgube.

Vzhodno od Gommecourt nemci neprestano izgubljajo ozemlje. V tem okolju smo napredovali na eno miljo dolgi fronti za 1200 jardov.

Pri Albaincourt smo v uspešnem naskoku vjeli več nemških vojakov. V zadnjih 24 urah smo vjeli 190 mož, 5 strojnih pušk in dva zakopna možnarja.

Paris, Francija, 4. marca. — Med Oise in Aisne so naši oddelki pri Novvrou vdrli v nemške postojanke do druge vrste bojne črte in so porušili utrdbe.

Nemški napadi na naše postojanke v okolju Haute Braye so se izjalovili.

Naše baterije so razpršile nek sovražni oddelki pri Regnieville.

Artilerija je bila zelo živahna južno in severno od ceste, ki vodi v Etain.

V Alzaciji smo odbili nemški napad na naše pozicije pri Ammertzwiller in Burnhaupt. Nemci so imeli težke izgube.

Naši zrakoplovci so bombardirali zrakoplovno postajo v Frescati, skladišča za sodnik v sons, plavže v Woelfing in železniško postajo v Delme v Lotaringiji.

Berlin, Nemčija, 4. marca. — Vsed slabega vremena je bilo bojevanje zmerno. Na več krajih smo dosegli lepe uspehe.

Blizu Chilly, med Somme in Avere, smo vjeli 18 Angležev. Na poti iz Etain v Verdun smo vjeli več kot 100 Francozov.

Večerno poročilo: V jutranjih urah je bilo živahno streljanje severno od Somme in vzhodno od Meuse. Vršilo se je tudi več bojov v zraku.

Rusko bojišče:

Petrograd, Rusija, 4. marca. — V bližini malega mesta Krevo smo vzorili napad s plini, kar je Nemce v zakopih zelo razburilo.

Rumunška fronta: — Vršilo se je lahki boji.

Berlin, Nemčija, 4. marca. — Na vzhodnem bojišču ni bilo važnejših bojov. Mraz je še vedno zelo hud.

Laško bojišče:

Rim, Italija, 4. marca. — Poroča se o manjših spopadih na vzhodnem poboju Monte Spil, v dolini Arse. Manjši boji so se tudi vršili v bližini Canove di Sotto v dolini Asa; blizu Villa Duffa, v dolini Brente in ob zapadnem poboju Maldačena.

Ob Aviso so naše baterije obstreljevale avstrijske postojanke na Marmeladi.

Avstrijska artilerija je bila zelo živahna vzhodno od Gorice. Popoldne so Avstrijci po dolgem artilerijskem obstreljevanju poskusili naskočiti naše postojanke pri Gorici, toda smo jih odbili z velikimi izgubami.

Nekateri oddelki 94 pešpolka so izvršili mnogo protinapadov, kar je imelo za posledico, da smo vjeli 1 častnika in 31 mož.

V okrožju Boscomalo na Krasu so naši oddelki naskočili sovražne zakope in so vjeli več vojakov.

Persijsko bojišče:

Petrograd, Rusija, 4. marca. — V Perziji so naše čete zopet pričele ofenzivo pri Biljar in so zavzele vas Khanikali, dve miljo jugozapadno od Bijara.

2. marca smo zasedli mesto Hamadan.

Carigrad, Turčija, 4. marca. — 26. februarja je močan oddelki sovražne konjenice skupno z infanterijo poskušal naskočiti naše postojanke ob cesti iz Hamadana v Kasvin, toda naskok smo jim preprečili.

27. februarja so se vršili spopadi med strankami.

Nemčija je pripoznala.

Berlin, Nemčija, 3. marca. — Nemški minister za zunanje zadeve, dr. Alfred Zimmermann je pod nekemu časnikaškemu poročevalcu sledečo izjavo:

"Gotovo izprevidite, da mi je v tem trenutku nemogoče pod dati mi razmerami natančneje razpravljati o 'zaroti'. Omejiti se moram samo na to, kar so pisali angleški listi, ki niso navdahnjeni s simpatijami do Nemčije. Angleški listi naravnost pravijo, da želi Nemčija ostati v prijateljskih odnosih z Združenimi državami, da pa smo izvršili vse potrebno, da se zavarujemo za slučaj, da nam Združene države napovedo vojno. Ne morem izprevideti, da bi taka 'zarota' mogla biti navdahnjena po našem sovraštvu. To ne pomeni nič drugega, kot da se poslužimo vseh sredstev, ki so potrebna za vojno ako nam Združene države napovedo vojno. Vsa ta 'zarota' je brez pomena, ako nam Združene ne napovedo vojne. Ako pa premislimo možnost sovražnega dejanja proti nam, potem smo imeli prav, da smo tako delali."

Živez gnije.

Mnogo živeza, ki leži v skladiščih v New Yorku na pomolih, da ga pošljejo angleškim zaveznikom v Evropo, se je spredilo, da ni za drugo kot za gnoj.

Tega si niso izmislili 'hudobni socialisti, ki kritizirajo kapitalistično družbo, ampak tako je govoril C. H. Markham, predsednik Illinois Central železniške družbe ki velja za oporo kapitalizma.

Tej izjavi je železniški predsednik še dodal:

"Angleško-zavezniške vlade se kupije živiz in je zdaj njih last. Nihče ne more tajiti, da je njih lastnina. Živez so kupovale po vi sokih cenah. V tej deželi bo od slej trajno primanjlovo živiz, če se ne zgode dve reči. Ali se mora prepovedati izvoz živiz ali jih je potreba več pridelati. Če se to ne zgodi, Amerika se sebe ne bo mogla prehranjevati."

Izvajanje živiza v angleško-zavezniške dežele je eden glavnih vzrokov za draginjo. Izvoz je da špekulantom priliko, da so povsali cene in lahko rekli ljudstvu "Plačaj, ali pa umri lakote!"

Wilsonova zaprisega.

Washington, D. C., 4. marca. — Z današnjim dnem je potekel prvi Wilsonov termin, z današnjim dnem nastopi drugega. Tri minute čez poludne je bil zopet zaprisežen. Prisoje je položil v roke nadsodnika White; navzočih je bilo nekaj članov kabineta. Bilo ni posebnih svečanosti. Javno pa bo zaprisežen jutri.

Zavzetje Gorice.

Boji ob Soči. — Kako je padla naša primorska prestolnica? — Več mesečno obleganje Gorice.

Umevno je, da se rojaki najbolj zanimajo za položaj na primorski fronti, posebno pa za Gorico in druge slovenske kraje, katere so opustošili Italijani.

Natančen opis o tem dobite v našem letošnjem Slovensko-Ameriškem Koledarju, katerih imamo še nekaj v zalogi.

Razen tega vsebuje Koledar še veliko drugih zanimivih člankov, lepih povesi in pesmi. Krad ga nad trideset slik, med katerimi je skoraj polovica fotografij s soške fronte.

Da je Koledar res zanimiv, je najboljši dokaz, ker smo ga morali dati že vdrugič tiskati, kajti prva izdaja nam je že v par tednih popolnoma pošla. Lahko rečemo, da letošnja izdaja presega glede zanimivega čtiva in slik vse prejšnje. Ker imamo na razpolago še par izstisov, opozarjamo vse one, ki hočejo imeti Koledar, naj ga takoj naroče. Stane 35 centov s poštnino vred.

SLOVENSKO PUBLISHING CO., 62 Cortlandt St., New York City.

Wilson osamljen.

PREDSEDNIK JE BREZ MOČI V KRIZI. — ZAHTEVA REFORMO V SENATU. — STARA POSTAVA PREPOVEDUJE OBOROŽENJE PARNIKOV. — SENAT NI VSTREGEL NJEGOVI ŽELJI. — POSEBNA SPOMENICA. — TRINAJST SENATORJEV JE TVORILO OBSTRUKCIJO. — RESNEJŠA SITUACIJA. — NEKATERI VSEENO MISLIJO, DA BO PREDSEDNIK WILSON POSTOPAL ČISTO PO SVOJI VOLJI.

Washington, D. C., 4. marca. — Kar se ni pričakovalo, se je zgodilo: senat ni vstregel Wilsonovi želji in ni dovolil, da se oborože parniki.

Obstrukcija trinajst senatorjev je preprečila sprejem predloge.

Predsednik je v posebni spomenici zahteval, da se stara pravila v senatu spremenijo, kajti po tem načinu more eden ali dva senatorja preprečiti, da bi se sprejela kaka predloga.

Še nedavno se je mislilo, da ima predsednik po ustavi pravico, da sme odločiti tudi brez privoljenja kongresa; predsednik sam je to povdarjal pred kongresom 26. februarja; toda zdaj so našli staro postavo, ki prepoveduje oborožiti ameriške parnike in s tem uniči predsednikovo oblast.

Predsednik zdaj ne bo mogel izdati povelja, da se oborožijo parniki, da se branijo proti napadom nemških podmorskih čolnov. Dokler ostane pravilo v senatu, da obstrukcija enega ali več senatorjev onemogoči sprejem predloge, toliko časa je predsednik brez moči.

Obstrukcijo je tvorilo samo 13 senatorjev in ker so nadaljevali debato toliko časa, da se ni moglo priti do glasanja, zato tudi večina senatorjev ni mogla zmagati in lati predsedniku moč, da bi smel oborožiti parnike.

Morda bo predsednik sklical izvanredno zasedanje kongresa, ki bo sprejel novo postavo, po kateri ne bo manj in mogla preprečiti sprejem kake predloge kakor se je godilo v sedanjem slučaju.

Ameriški položaj je resnejši kot je bil kdaj poprej. Parniki so bili že pripravljeni, da odplujejo in zopet prino voziti v evropska pristanišča, zdaj pa morajo še nadejati ostati v pristaniščih. Da ima ameriška trgovina na ta način velikansko izgubo, je razumljivo.

Postava, katero so šele pred kratkim zasledili, pravi, da Zdr. države ne smejo dovoliti oboroženim parnikom, da abijo orožje proti ladjam one države, s katero žive v miru. V resnici žive Združene države v miru, četudi ne v priateljstvu, z Nemčijo in tako parniki vsled te postav ne mejo streljati na nemške podmorske čolne. Streljati bi meli samo tedaj, ako bi bila napovedana vojna.

Nekateri vseeno mislijo, da bo predsednik dal danes, to preneha zasedanje 64. kongresa, povelje, da se parniki oborože, kajti obstruiralo je samo 13 senatorjev; tedaj so šle štiri petine za to, da se predsedniku podeli pravica, a katero je prosil kongres. Zato se misli, da ima predsednik moč, ker je na njegovi strani velika večina kongresa, la izda za oboroženje povelje po svoji lastni volji in pripravljanju. Toda vsi, ki tako trdijo, pravijo, da ne vedo, kaj so storil Wilson.

Da odvrnejo od sebe vsako krivdo v tej situaciji, so ni senatorji, ki so za predlogo, izdali pismo izjavo, kjer trdijo, da so v tej težavni in kritični situaciji stali predsedniku na strani. Na ta način so naznanili ameriškeu narodu svojo dobro voljo in pojasnili, da vsled obstrukcije jim ni bilo mogoče posvetiti svoje moči domovini v naj bolj kritičnem položaju.

Vojna odločitev.

Paris, Francija, 4. marca. — Ako pa misli, da se bo odločila, s profesor Pavel Painleve, naučnik tem noče reči, da bo tudi kratka. Nemčija se pripravlja, da bo z vso vor, v katerem je rekel, da se bo silo šla proti sovražnikom.

Pošiljatelj denarja.

Denar se še vedno lahko pošilja v staro domovino, dokler ne bo vojna napovedana, toda sprejemajo ga le pod pogojem, da se vsled vojne v Evropi mogoče išplača s zamudo, ali pa povrne.

Priporočamo pa pošiljati po brezičnem brzojavu, kar take pošiljave ne morejo vstaviti.

Parniki namreč le poredko vzamejo avstrijsko in nemško pošto, lahko se pa tudi zgodi, da bodo vse promet popolnoma vstavili.

Pe brezičnem brzojavu se namore poslati le okroge smetke po sto, za vsake 100, 200, 300, 400, 500, 600 in tako dalje do deset tisoč kron. Za brzojavne stroške je najboljša, da se nam pošlje \$4 na vsak naslov; ako bodet prejeto ali premo, bomo poslali nazaj, ostrova pitali da primanjkljaj.

Z vsakega na sedanje razmere, ko se veljava denarja večkrat izpremenil, nam od sedaj naprej do preklica, ako se bode cena kronam svila, medtem ko le denar na petu do nas, iztega zadržali, ter s pošiljateljem stopili pismeno v dogovor.

Denar pa zvišani cenl bomo le tedaj odpisali takoj naprej, ako bo pošiljatelj izrecno zahteval, da naj se denar odpisuje tudi v slučaju, ako se cena kronam svila.

Kdor šali, da se išplati izvrši po brezičnem brzojavu, naj pripomni, da denarni nakaznici "pošlje naj se brzojavu".

NEW YORK, N. Y.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

JOHN RUPNIK, Box 24, S. E., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.

MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni odbor:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika prototnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode
odstalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Naročnino na Glasilo Jugoslovanske Katoliške Jed-
note se sprejema le URADNIM POTOM.

To se pravi:

— Noben član nam ne more poslati pristojbine za
Glasilo sam, niti potom našega zastopnika, niti potom
odbornika tega ali onega društva J. S. K. J.

Vsak prispevek za Glasilo mora biti poslan potom
društvenega odbora oziroma potom glavnega odbora Ju-
goslovanske Kat. Jednote.

To naj vpoštevajo tudi oni, ki so naročniki Glas Na-
roda in ki hočejo imeti razen Glasila še ostale številke za
\$2.50 na leto.

Vpoštevajo se bode naročila, sprejeta oziroma posla-
na potom društvenih uradov.

Uredništvo.

Zaobljuba.

— P O V E S T. —

Hrvatski pisatelj Ferdinand Bečić.

(Nadaljevanje).

Kjer se počaka Ivan, tam so pod
njegovim mečem padali ljudje in
konji. No, tudi Poljaki niso za-
ostajali za njim, marveč so tako
besno napadali Arabce, kakor bi
se bojevali za osvoboditev mile
jim nesrečne domovine.

Ta nepričakovani napad je bil
tako nagel in silen, da so se Arab-
ci početkom presenečeni in pre-
strašeni začeli z umikati. A ker
so videli, da je navalila na nje
samo pešica ljudi, so zajeli na
svojih urnih konjih predrežne na-
padnike od vseh strani, da jih u-
ničijo. Ali v tem zaporedju zopet
francoski konjci ter trobente in
nov trop francoskih konjčkov je
pritelkel na pomoč uprav v odlo-
čilnem trenutku, za njimi pa še
ostala umikajoča se vojska. Počel
se je nov boj, kateri je končal s
popolnim porazom Arabcev, ki so
se umaknili z bojišča.

Ivana ni bilo sojeno, da bi videl
zmago zdrav in ne ranjen. V zad-
njem trenutku boja treščil ga neki
Arabeec s sabljo po glavi prav omi-
hip, ko je on drugega Arabca po-
drl na zemljo.

Napol mrtvega in krvavega so
odnesli v tabor, kjer so se zbira-
li okoli njega skoro vsi generali in
častniki, pomilujoči ga in slaveči
na vsa usta veliko njegovo juna-
štvo.

Polčili so ga na klop, na kateri
je nesrečno ležal bled in miren,
kakor da je mrtve. Pri glavi je
stal vrhovni zapovednik, vojvoda
Roviški, general Savary, in gle-
dal z žalostnim obrazom ranjenca.

V tem pristopi pozvali višji
zdravnik z drugimi pomočnimi
zdravniki.

"Glejte, vaši umetnosti izro-
šam največjega junaka naše slav-
ne vojske!" reče Savary in polo-
ži roko na ranjenca prsi. "Na-
lga Ljudevita Filipa."

Obrne se k Ivanu in pristavi
poite vso modrost in znanje, da ga
rešite zgodnje smrti, ker bi bila
res velika škoda, da bi umrl v
moje roke.

naštvo za našo vojsko ter vam ra-
di tega s tem odlokom podeljuje
francosko državljanstvo. Bodite
veren državljan velike Francije,
kakor ste pokazali z junaštvom
dodaj in med nami dospete do
velike sreče! V ime plačila za do-
sedanja junaška dela vas imenuje
njegovu veličanstvo poročnikom
ter vam podeljuje viteški red
častne legije!"

Iznenaden s to nepričakovano
veliko srečo se je Ivan priklanjal,
kakor da je oamamljen, ter zahva-
ljeval vojvodo z zaumnimi beseda-
mi. A te besede so se izgubile v
gromovitih klicih vojske: "Vive
Jean Bardice le plus grand héros
de la légion étrangère!" (Živel
Ivan Bardic, največji junak tu-
jinske legije!)

Savary mu pripne red častne
legije na junaške prsi; bolni in
trobente zapoje ter godba udari
francosko himno. Po tej svečano-
sti gre cela vojska pred Ivanom,
najprej konjiki, potem pešci, a
zadnji pešci, skazujoči mu voja-
ško čast.

Tako je počastila in obdarovala
Francijo hrvatskega junaka dne
20. novembra 1832. leta.

XXI.

Pretekli sta dve leti, odkar je
Ivan postal poročnik, a njegovo
mlado srce je vendar še vedno bi-
lo le za Maro ter je zanjo gorelo
z isto ljubeznijo in hrepenenjem
kakor nekdanj, dasi mu je pravila
zdrava pamet, da je zanj za ved-
no izgubljena.

Kakor sanja slepec v svojih mi-
slah o solnčani svetlobi ter si jo ve-
dno lepo predčuje, kolikor bolj
ga obkrožuje temen mrak, tako
je tudi pred Ivanovo dušo vedno
migljala Marina slika, a ta angel-
ska slika se je vzdigala v njegovi
domišljiji vedno bolj do neke
nadnaravne idealne lepote, kol-
iko bolj je bil od nje oddaljen in
kolikor več časa je preteklo, od-
kar jo je videl zadnjič.

Radi tega mu je bila v mirnem
času najslajša zabava, vleči se kje
od morju v senco kakke palme in
zagledati se v medaljon, v ono le-
po sličico, ki se mu je smehljala
ljubko in nedolžno, kakor da zre
živa v njega, — a potem zagledati
se z dolgim pogledom čez sinje
morje proti severu, v megleno da-
ljava, ki zakriva sedanjo srečno
domašnjo neusojeno mu in nepo-
zabno dike.

Ko so vsi francoski časopisi sla-
vili njegovo junaštvo, s katerim
se je toliko proslavil v krvavem
boju, je dobil od svojih maršal-
skih znanec mnogo iskrenih čes-
titok, od katerih ga je najbolj raz-
veselila Duboisova, a ne toliko
radi ljubeznive in laskave vsebi-
ne, ampak radi one sladke priloge
rožastega in dišečega papirja, na
katerem mu je z nekolikoimi besed-
ami iskrene radosti čestitala tu-
di Mara.

Dolgo časa je ugibal, ali bi od-
govoril na to pismo ali ne, ter ko-
nečno menil, da bi bila največja
nevljudnost, ako bi se ne zahvalil.
Zato napiše kratko pismo, v ka-
terem oba v kratkosti zahvali za
čestitko.

No, te besede so bile tako vsak-
danje fraze vljudnosti, da sta si
moral oba misliti, da je na Maro
že povsem pozabil, niti ne slutec,
koliko bolečin je revež pretrpel,
ko je pisal ono pismo, borec se
s svojim čuvstvom, da ne bi mu
utekla kaka beseda, ki bi jima
mogla kaliti zakonsko srečo in
mir.

Tudi od Modrića je dobil neko-
liko pism, katere je prejel preko
iskrenih čuvstvom hvalečnosti in o-
duševljene ljubezni do njega. Iz
pisma je izvedel Ivan, da je Ma-
rica kake štiri mesece potem, ko
je on odšel v Algir, povila dekli-
co, kateri so pri krstu dali ime
Jeanne (Ivanka), da je Dubois
sem zahteval, da se mu dete tako
imenuje v spomin nepozabnega
rešitelja; dalje, da je Borić pre-
vel godno oskrbnitvo na veli-
kem posestvu blizu Aurila, ki ga
je Dubois kupil za 150.000 fran-
kov, in tudi, da se je zagledal
Modrićevo srce v Marino sobari-
co, v lepo Sidonio, ter da se je
ž njo oženil, a gospodar da ga je
imenoval za nadzornika vseh hiš
v Marselju.

V pismih je Modrić omenjal od-
začetka tudi Maro, pisal Ivanu,
kakor je srečna pri dobrem in plem-
enem soprogu. A videvi, da Ivan
v redkih in kratkih odgovori-
h o njej ne piše niti besedice,
mislil si je Modrić, da je nanjo
povsem pozabil, nehal je tudi on
o njej govoriti v svojih listih, ne
slutec, kako težko bo Ivanu, ako
ne izve nič več o predmetu svoje
neizgledne prve ljubezni. On bi bil
srečen in blažen, ako bi mu kdo
vsak dan napisoval cele knjige o

(Dalje prihodnj.)

Ameriške bojne ladje.

Nemčija noče jamčiti za varnost
ameriških bojnih ladij "Des Moines"
in "Caesar", ki se nahajata v
nes "Caesar", ki se nahajata v
Aleksandriji in ki sta naloženi z ži-
vili za ubožne Sirce in Armence.
Ladji imata tudi namen odpeljati
okrog tisoč ameriških državlja-
nov, ki čakajo na odhod v Bejrut.
Tozadevno vesti je dobil držav-
ni departmet od ameriškega po-
slanika v Carigradu.

Širom Amerike.

Duluth, Minn. — Bertha Ro-
bertson, koji je nedavno umrl oče,
hotela si je končati življenje radi
žalosti. Izpila je precej karbolne
kislina in se podala potem iz sve-
jega stanovanja k znani družini,
kjer se je zgrudila na tla.

Poklicali so takoj ambulančni
zvo in jo odpeljali v bolnišnico.
Ko je prišla zopet do zavesti, je
rekla, da je to storila iz žalosti;
stara je še le 18 let in zdravniki
upajo, da jo ohranijo pri življe-
nju.

Hibbing, Minn. — John Semo-
nicka vnuka Dominika Semonicka,
kateriga je iskala policija vsled
soudelžbe pri pretepu, ko so z no-
žem obdelali Perronija, je sedaj
zvohal policaj Leon Mailfi. Skrit
je bil cel čas pri nekem rudarju.

Roshester, Minn. — Letošnje le-
to se jako boje povodnji, kakršnih
še ni bilo. Snega je več kot druga
leta, samo par gorkih dni, pa bo
toliko vode drlo v reko Missisipi,
da bodo vse nižine preplavljene.

Leta 1916 stala je voda pako vsi-
soko, boje se pa, da ba letos stala
še višje. Precej škode je bilo že
lani in letos bo gotovo še večja.
Iz raznih krajev poročajo, da več
kot 28 let ni bilo toliko snega ka-
kor letošnjemu zimu.

Razn tega se meseca januarja
še ni stopilo nič snega, kakor je
bilo to druga leta. Ako bi nagloma
nastopilo pregorko vreme, bi bila
škoda velikanska.

Chicago, Ill. — V tožbi proti de-
lavskemu voditelju Michaelu Boy-
le izjavil je Horace F. Hill, pod-
predsednik Chicago Telephone Co.
da je družba svoječasno gradila
poslopja in izplačala v mesečnih o-
brokih \$20.000, da bi preprečila
stavko električnih delavcev. De-
javstveno tudi celi ta čas ni pri-
šlo do stavke. Ves čas med Hillo-
vim pričevanjem je Boyle mirno
sedel na stolu in žvečil tobak, ka-
kor bi se to njega sploh ne tikalo.

Mestni šolski svet je odredil,
da se uvede po šolah prisilno po-
zdravljanje zastave Združenih dr-
žav.

Proti oderuhom ustanovila
se bo v Chicago še letošnje leto
banka po Morrisovem načrtu. Več
kot 50 veletrgovcev in finančni-
kov se je združilo v ta namen kot
organizačni odbor.

Glavnica bo znašala \$1.000.000.
Te vrste banke so v prvi vrsti na-
menjene proti oderuhom. Značaj
človeka je sigurnost, na katero se
posujejo potrebni ljudem denar
na male obresti.

Prva banka te vrste je bila usta-
novljena v državi New York in se
je prav dobro obnesla. Pričakujejo
da bodo sedaj oderuhu amfu iz-
ginili.

Ko je sodnik Jarecki poslal
M. Stacka v ječo vsled bigamije
je rekel Stack, da bo imel sedaj
vsaj pokoj in da je imel najmir-
nejše življenje, kdaj je bil v ječi.

Oženil se je bil v drugo, ne da bi
bil ločen od prve žene, pa obkral
je imel smolo, tako da je prepi-
čan, da je ječa njegova rešitev iz
te mizerije.

Jedna žena je bila hujša ko dru-
ga in ko pride zopet iz ječe, pra-
vi, da noče o ženskah več slišati.

Mrs. Mary Conry iz Jonia,
Mich., izjavila je, da je dne 8. no-
vembra slučajno ustrelila svojega
embra z revolverjem, ki ga je drža-
la v roki, ker je hotela ostrušiti
svojega moža, ki jo je daval.

Porotniki so oddali pravore, da
ni kriva umora.

Skrivnost, katere je obdajala
17 požigov zadnje tri mesece, od-
krita je sedaj. Požar za požarom
nastal je v Muskegon, Mich., a po-
žigalec niso mogli priti na sled.
Sedaj so zapli nekakega Wm. Ot-
man, ki je član gasilne kompanije.

Odstranite svoj revmatizem

in rabite le vspešno zdravilo za to bolezen.

REMO Protiprotinsko žlično zdravilo

Ena steklenica stane en dolar, tri steklenice \$2.80,
šest steklenic, vspešno in popolno ozdravljenje celo pri
zanemarnjenih slučajih, celo zdravljenje stane \$5.00 s po-
štino vred.

CROWN PHARMACY OF CLEVELAND

2812 EAST 79th ST., CLEVELAND, OHIO.

"Vi lahko pišete meni z ozirom na katerokoli bolezen
in prejeli boste najboljšo pojasnilo in ostalo bo popolnoma
tajno."

NAROČILO.

Tem potom naročam steklenic REMO PROTI-
PROTINSKO ŽLIČNO ZDRAVILLO in priložim \$.... in
..... centov.

Ime

Naslov

McCaull-Webster Elevator v
Geraldine, Mont., je zgorel. Škoda
znaša \$30.000; zgorelo je 12.000
bušljev pšenice.

Fred J. Long, ki se peča z ovčje-
rejo pri Great Falls, Mont., prodal
je vso volno neki Bostonški tvrdki
po 40 centov funt.
Prodal je skupno 16.000 funtov.

Minuli teden so prišli v San
Francisco, Cal., velškanski medna-
rodno tihotapski družbi z opijem
na sled.

Centralo so imeli tihotapei v
glavem mestu Mehike, podružni-
ce v Shangaj, Honolulu, Chicago,
New Yorku in po drugih ameriških
mestih.

Tekom enega leta spravili so, ka-
kor trdijo vladni detektivi, več
kot 30.000 zabojev tega strupa v
Mehiko.

Prvikrat tekom 50 let dala je
Anelija graditi ladje v Združenih
državah.

Union Iron Works, v San Fran-
cisco dobila je nalog za zgradbo
treh jeklenih parnikov; gotovi
morajo biti tekom 11 mesecev.

Bivši šef chieškega detektiv-
skega urada John J. Halpin na-
stopil je te dni svojo kazen v kaz-
nilnici v Joliet, Ill.

Obtožen je bil zarote in podku-
povanja. Sivi starček, ki je pri-
nastopu kazni znova povdarjal
svojo nedolžnost, je dobil obloko
kaznjena in "št. 5231".

Državni knjigovodja v Des Mo-
ines, Iowa, A. J. Small naznanja,
da znašajo stroški za primarne in
glavne volitve lepo svoto \$549.000.

Od tega zneska pripada \$129.
339.90 na predsedniške volitve,
\$197.637.60 na primarne volitve
meseca junija in \$222.669.13 na
glavne volitve.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

52 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:		SHERLOCK HOLMES:	
Ahno nemškoangleški tolmač,	—50	V rakvi kraj bombe	—15
vezan	—50	Zaklad kupčevalca s snjpi	—15
Cerkvena zgodovina	—70	Lepa bolnikarka	—15
Poljezelstvo	—30	Ena sama kaplja črnla	—15
Popolni hauk o čebelarstvu,	—1.00	Grob v svetlini	—15
vezan	—1.00	Gospa s kanarskim briljantom	—15
Postrežba bolnikom	—20	Londonski ponarejalec denarja	—15
Sadjejeja v pogovorih	—25	Kako so vjele Jacka razparača	—15
Slov.-angleški in angl.-slov.	—50	Skrivnost mlade vdove	—15
slovar	—50	Plemić	—15
Slov.-angleški in angl.-slov.	—1.50	RAZGLEDNICE:	
slovar	—1.50	Newyorške s cvetlicami, humo- ristične, božične, noveletne in velikonočne komad po	—03
Trina št in trtoraja	—40	ducat po	—25
Učna živinoreja	—50	Album mesta New Yorka s kras- nimi slikami, mali	—35
Učni kmetovalce	—50	ZEMLEJVIDI:	
Veliki slovensko-angleški	\$2.90	Združenih držav mali	—10
tolmač	—2.90	veliki	—25
ZABAVNE IN RAZNE DRUGE		Avstro-Italijanska vojna mapa	—15
KNJIGE:		Balkanski držav	—15
Doli z orožjem	—50	Evrope	—15
Ruhad, pripovedke, 1. in 2.	—29	Evrope, vezan	—50
zvezek po	—29	Vojna stenska mapa	\$1.50
Leban, 100 berli	—30	Vojni atlas	—25
Na različnih notih	—30	Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav	—25
Trojka, porost	—50	po	—25
Vojna na Balkanu, 13. svez.	\$1.55	Avstro-Ogrske mali	—10
Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17	—50	veliki vezan	—10
s slikami	—50	Cell svet	—25
Zgodovina slov. naroda 5. svez.	—40	Velika stenska mapa U. S. na dugi strani pa cell svet	\$1.50
Življenja tenjara sot	—50		
Življenje na avstr. dvoru ali	—75		
Šart cesarjeva Radolfa (Tra- gija v 4. verziji)	—30		
Slovenske novele in povesti	—30		
Pegam in Lamsberger	—35		

OPOMBA: Namitani je polletni denarno vrednost, hotela je vendar
politi nakaznici, ali poštne znamke. Oznaka je pri teh znakih za vršanje.

SLOVENSKO

podp. društvo **svete Barbare**

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedeč: FOREST CITY, PA.

Uklesanje dne 21. januarja 1902 v drvari Pomeranije.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647, Forest City, Pa.
Pomoćni tajnik: AUGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Zaupnik:

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 96, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 95, Federal, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

FOROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kana.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikakor drugače. Denar naj se plačuje edino potom poštne, ekspresne ali bančne denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič and Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjkljivosti, naj to nenudoma naznanijo uradu glavn. tajnika, da se namore napako popraviti.

PO NAROČILU GLAVNEGA URADA BODO DOBIVALI VSI TAJNIKI POSTAJ DRUŠTVA "SVETE BARBARE" DNEVNIK "GLAS NARODA" BREZPLAČNO.

Uredništvo.

Črtice s potovanja v Afriko.

Piše Egon Moše.

III. Zanzibar.

Potnik, ki se vozi na odprtem morju, ima poleg drugih prijetnosti pač največjo prijetnost to, da se menjava prizor za prizorom, dežela za deželo tako različno in živahno, da ga ta raznolikost vsakega zanima, a nikdar ne utruji. Na daljnem potovanju opazuje mesta, dežele in narode, ki se skoraj ne dajo primerjati z onimi, katere je videl doslej.

Nikjer se pač to nasprotje ne opazna lažje, kakor na vožnji iz Dar-es-Salaama v Zanzibar. To vam je čudovita podoba! Mnogoča staro-arabskih hiš, odprta ladje, staja z najrazličnejšimi bojnicami, ladjami, indijskimi dhavri in zamorski čolnari, poleg tega cela vrsta kričevih čolnarjev, ki hočejo odvažati in dovažati dosle potnike, vse to nareja na tujca neizbrisen in nepozaben vtis.

Predno si ogledamo Zanzibar natančneje, izpregovorim nekaj o njegovih razmerah.

Zanzibar je otok, ki meri okoli 24.000 kvadratnih metrov ter ima 80.000 prebivalcev. Z glavnim mestom, takisto imenovano Zanzibar, šteje okoli 80.000 ljudi. Na tem otoku, kakor tudi na nekaterih sosednjih manjših otokih vlada sultan, toda le po imenu, ker pravi gospodarji so tudi Angleži. Le to seje prav očitno pokazalo leta 1896, ko se prejšnji sultan ni hotel pokoriti ukazom angleškega zapovednika, ki je zahteval, naj se prihodnjega dne do 12. ure svame rdeča sultanova zastava raz svetilnik in namesti z angleško. A to se ni zgodilo. Ob zadnjem udaru 12. ure na svetilniku zagromi strel na angleški vojni ladji v pristanu in razcefra sultanovo zastavo na kosce. Za prvimi strelom je sledil drugi in tretji toliko časa, da je padlo v prah krasno sultanovo poslopje z bližnjim haremom, svetilnik in druga poslopja v bližini. Harem je bil podrt in razdejan prav do tal, sultanova palača pa toliko poškodovana, da ni bila več za rabo.

Sultan je srečno odnesel pete na neki nemški ladji v Dar-es-Salaam, kjer je potem prebival in užival od nemške vlade pokojnino.

Naslednik mu je bil njegov stric, ki se je za popolnoma podvrget angleškemu poveljuju; zato sultan vlada le po imenu — pravi vladar je Anglež.

Zanzibar je zelo važno kupčijsko mesto. Odprto pristanišče varuje otok grozečih viharjev kakor pravcati morski zid. Tudi obrežje

samo je zelo ugodno ladjam, tako da lahko dojdejo ladje ob katerikoli času prav do suhe zemlje. Tu je pravo središče vse trgovine med Bombayem, Indijo, in med srednjo Afriko, tu se začenjajo pridelki dveh zemlj. Azije in Afrike; ni čuda torej, da se Angleži z odprtimi rokami sprejeli ponudbo lahkomišelnih Nemcev, ki so jim ponudili Zanzibar za skaloviti pusti otok Helgoland v Severnem morju.

Otok je zelo rodovit; rasto in uspevajo kokosove palme, kava in razne rastline za dišave.

Pa vrnimo se k mestu in ogledmo si je nekoliko natančneje! — Prvo, kar tujca zbode v oči, je sultanova palača in njena bližina. Do palače se pride mimo velikega carinskega poslopja. Starega sultana palača je velikansko poslopje, ki je okrašeno z lepimi vilami. Na vratih hiš vidiš krasne arabske rezbarije; vile stoje na visokih železnih stebrih. Na doprskih zidih hiš so arabski napisi. Nekdaj je morala biti ta palača res krasna stavba, sedaj ni drugega kakor razvalina. Stebri so poškodovani, lepe vile podrt, stekla v oknih pobita in tupatam manjka že prvotne stene in zidu. Palača so sicer že začeli popravljati, namerjajo si jo prizidati nov svetilnik, pa zaprečeno delo je ponehala, ker v sultanovi blagajni ni bilo denarja.

Pred palačo štrle nakvišku slednji ostanki usodnega svetilnika; vse drugo je uničilo streljanje angleških topov.

Velikanska je podrtina harema poleg sultanovega poslopja. Tu se pač ne da več določiti niti velikost, niti prvotna oblika nekdanje hiše. Le kosi prekrasnih stebrov, marmornatih plošč, zlomljeni dragoceni bešeški lustri — vse to opazovalcu nemo govori o razkošji bogatiji in krasoti sedaj v prah raztrdne hiše.

Ostavimo to grobje, ki živo govori o angleškem vandalizmu, in ogledmo si nekoliko novo sultanovo palačo.

Novo poslopje je zidano brez vkusa, brez okrasja, ter je navadna, preprosta dvonadstropna hiša. Na levi strani je dolg zid, ki seza prav do morskakega zaliva; skozi ta zid drže vrata k elektrarni sultanove hiše. Prav blizu obrežja je kletka za sultanovo levo. To vam je mlada, krotka žival. Vsakdo, kdor pride k njemu, se poigra z njim, kakor bi se do mlada igral z ljubeznivo mačico. To do — tako je namreč levo ime — se vleže na hrbet in pomoli pri vratih mogočno šape venkaj, hoteč z njimi uloviti to ali ono stvar. Lahko ga ljubko božati, ne stori nikomur nič žalega.

Na desni strani sultanove palače je velika obzidana kapnica, ki je zelo podobna nekaki ladji. V

njo se steka deževnica, zakaj vodo primanjkuje v Zanzibaru.

Bilo je ob deveti uri zjutraj: zdajci je zapela močna tromba. Sultanovo vojaštvo je prišlo k stražni paradi. Najprvo je stopal oddelek kričeče muzice, ki se stoji iz različnih narodov, kakor bi jih veter skupaj nanesel. Za njo so prišli vojaki-godeci, ki so vsi oblečeni v rumeno platneno obleko. V prvi vrsti koraka deset vojakov s pišcalmi, za njimi šest vojakov z madami in trije vojaki z velikimi trobentami. Za temi se vrsti cela posadka, oblečena ravno tako kakor godeci. Vojaki so bosonogi in imajo na glavi povezan turški fes. Korakajo upravljeni; sme pa vsak početi, kar hoče: eden je, drugi puši, tretji govori po svoji dobri volji s tovarišem. Kraj vojakov korakajo častniki, oblečeni v belo platneno obleko, pa tudi bosi; le glave si ne zavezujejo s fesom, ampak imajo jo pokrito z neko kapo, ki je vse bolj podobna čepici kakor Črnogorke kakor pa častniški kapl. Častniki so skoraj vsi Goanci.

Ko so došli vojaki pred sultanovo palačo, so odputili straže. Zvrstili so se lepo pred pročeljem in godba je zasvirla krasno sultanovo himno, — res mojstersko delo: vendar se iz vse godbe ne sliši skoraj nič drugega kakor velika in mala trobenta.

Sultan je sedel ves čas pri oknu in pušil smodko ter zadovoljno gledal vojake na dvorišču. Mož je bil že precej postaran ter imel častljivo sivo brado. Glavo je imel pokrito s turbanom. Evropeje je imel v čisti; malone vsak Evropeje, ki biva ondi stalno, je bil že pri njem v avdienci.

Štirikrat na dan se ponavlja ta ceremonija pred sultanovo palačo: rano zjutraj ob četrti uri, ko mogočen strel iz topa vzbudi iz spanja mestne prebivalce, ob deveti uri dopoldne, ob česti in ob osmi uri zvečer.

Okrog sultanove palače stoje povsod mogočni topovi, ki pa nimajo nobene druge veljave, ne drugega pomena, kakor da so iz železa.

Kraj obrežja dalje od sultanove palače stoje velike arabske hiše: v eni se nahaja francoska posla.

Vrnimo se nazaj k obrežju, prav tja, kjer smo izstopili. Tu je pravo mesto Evropejv in sedež različnih konzulatov. V Zanzibaru je namreč avstrijski, nemški, francoski, angleški in portugalski konzulat. V tem oddelku mesta se krasne, velike hiše Evropejv ter najrazličnejša skladišča. Hiše so zidane prav po arabskem vkusu z umetno izrezanimi vratmi, so zelo obširne ter imajo krogičnatega prekrasne hladnice. Stanovanja v teh poslopjih nikakor niso predraga: navadno se plača za celo hišo na mesec 100 rupij, to je kakih 170 kron avstrijske veljave. Tu nahajamo tudi lepe hotele, kakor hotel "Afrika" in hotel "Posta". Tudi tiskarna je v mestu, kjer nahaja list "Zanzibar Gazette". Na treh glavnih cestah Main street, Commercial street in Portuguese street je prav živahna trgovina; podobna evropski trgovini; argovci so večinoma Goanci.

Važni za Evropeja so veliki bazari; ondi namreč lahko dobi vse: ga, cesar si poželi. Tu se nahaja raznolično blago, kakor na Angleškem. Tudi cene niso previsoke; navadno velja tukaj vse blago 30 odstotkov več, nego v Evropi.

Tudi sultanova pošta je v tem oddelku mesta, poleg nje tvornica za soda-vodo in za led.

"Angleška biblijska družba" ima tukaj veliko zalogo Biblij, ki jih pošilja v vseh jezikih v najrazličnejše afriške kraje. Koliko ljudi se vsled tega izpreobraha na krščanstvo, ne vem, a to je znano, da so te Biblije silno poceni.

Ulice v Zanzibaru so večinoma zelo ozke in zidane zelo nepravilno; tupatam so tudi obokana, ker so nad njimi bivaljska.

Vedno ožja in nesnažnejša je cesta, po kateri se pride v indijski oddelek mesta. Že od daleč nam je udaril v nos neprijeten duh. Tu je izložba pri izložbi, delavnica pri delavnici. Indijci izdelujejo tu prav krasne srebrne stvari, kakor ročaje na meče, uhane, zaplestene itd. Tupatam se vidi dragocena srebrna ali zlato okrašena tkanina. Indijski krojači izdelujejo za Evropeje obleko iz rumenega platna in ševljariji jim prodajajo lahno spleteno opanke.

Na trgu se dobiva dražestno lepó sadje, ki raste pri Zanzibaru. Tu ti ponuja za majhen denar Ind počene ali posušene ribe ali drugih živil; posebno veliko je na trgu riža. Dobro otovorjeni ošli primajo in odnašajo blago na

CELO V GROB GABOM VZEL SEBOJ.

H. H. von Schliek, slavnostni naravni zdravnik in tovarnar Bolgarskega Krvnega Čaja, kateri je s stoinstotisoč bolnimi v stalni zvezi in dobiva od njih, katerim je Bolgarski Krvni Čaj vrnil zdravje, cele kupa zahvalnih pisem, je naš rojak Matija Klusevski, 2378 Adams St., Gary, Ind. pisal sledeče pismo:

"Pošljem Vam privojno en dolar za katerega mi blagovolite poslati z obratno pošto eno škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja. Res je, da ga imam še nekaj, toda nikakor ne bi hotel, da bi ga mi zmanjkalo, ner tako se mi je priljubil, da ga bom vzal s seboj v grob."

Eno veliko škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja 5 mesecev za en dolar, 6 škatelj za 5 dolarjev pošlje kamorkoli

Marvel Products Company,

9 Marvel Bldg.

PITTSBURGH, P. A.

Opomba: Ako hočete pošiljatev zavarovati, pošljite 10c. več.

(Dalje prihodnjajš).

trg; malone vsi so bele dlake, kar se jim prav dobro poda, tem dot-gousnikom.

V stranski ulici je priprava za mletje kokosovih orehov. Velika kopanja, v kateri je posevno položen hloč, ki se znotraj vedno drgne ob stenah, vse to je priprava za to imenitno delo. Kamela z zavezanimi očmi hodi venomer naokrog in goni ta preprosti stroj.

Ob cestah stoje mnogi "bari", to je pivnice, v katerih se toči vsakovrstna pijača. Posestniki teh pivnic so večinoma rumunski Judje. Razven teh imajo tudi Indijci nekake restavracije, v katerih se dobivajo japonski čaj in druge okrepčevalne pijače.

Dalje grede po Main street prišli smo do bolnišnice, ki je lepo, prostorno poslopje z zelo obširnim vrtom zunaj mesta. Poleg bolnišnice je jetišnica, ograjena z močnim zidom, za njo pa vojašnica.

Ne daleč od vojašnice je obširno pokopališče Indov. Grobi so približno dva metra dolge in en meter široke piramide; naokrog piramid stoje kakti.

Nadaljujmo pot, pa pridemo kmalu do zamorske vasice s prav malimi hišami. Te hišice so narejene iz lesa in iz ila, pokrite pa so najčesče s širokim listjem kokosove palme. — Med posameznimi hišami stoje palme, ki dajo zamorecem okusno sadje in zaeno prijetno senco.

Obmislj se na desno, opazimo lepo, prostorno igrališče Angležev. Tu igrajo običajno svoj lawn tennis, ericket, golf in druge igre.

Po prav lepi cesti se pride od tega igrališča k sultanovi restavraciji v Mweri. Dasi je pot precej dolga — hodi se namreč kakih 7 angleških milj —, vendar smo se dragih volje odločili zanjo. Šli smo najprej mimo velikega evropskega pokopališča. Pokopališče je razdeljeno v več oddelkov, vsak narod ima namreč svoje grobe. Tu so grobi Portugalcev in Goancev, za temi je pokopališče Nemcev in za njim nasproti imajo Parsi sežigalnico za mrliče.

(Konec prihodnjajš).

V Missouri

so vinske gorice, nikjer lepših. Naznanjam, da imamo še nekaj vin in rojaki, ki žele dobro naravno pijačo, zdaj se vam nudi zadnja priložnost za to leto.

CLARET rdeče vino... galon 55c.

ELVIRA rumeno vino galon 65c.

Vse druge vrste so razprodane. Sodi 50 galon prosti, manjši po \$1.

Obenem pa ponudim Slovencev iz vrstno žleto trto z koreninami. Kdor ima prostor, naj sadi trto, da bo pil domače vino. Ker Amerika bo suha, 16 vrst, i malih narolihih 10c kos, pri velikih naročilih ceneje, kamorkoli v Ameriki Povej koliko rabiš in kakova je zemlja in pošal bom trto, ki bo najboljše rodila.

FRANK GRAM,

Mo. Opomba. Kaj so naše vina, pove, ker kupila ga ena sama trdka iz New Yorka 60 vagonov v Gasconade Co., Mo. kjer se prodaja v celotnih za import vino.

EDINI SLOVENSKI NAROD LAKOTI

POSEBEN RAZGLAS.

PROF. DR. SLOAN
se je preselil

s 303 Smithfield St.

na 408 - 6th Avenue
vogal Smithfield Street.

Radi pomnožitve mnogobrojnih obiskov, se je pojavila potreba večjih prostorov in se nadaljnih električnih strojev. Dr. SLOAN imel bo s petim marcem dalje svoje popolne nanovo urejene zdravniške prostore na 408 — 6th Ave. vogal Smithfield St., Pittsburgh, Pa.

Prof. Doktor Sloan
novi naslov:
408 - 6th Avenue
vogal Smithfield St.

Kdo ve, kje se nahaja moj brat PETER TOUSAS? Pred devetimi leti je šel iz doma iz Loškega potoka in ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali naj se pa sam javi svojem bratu: Leopold Tousas, Box 632, Emporium, Pa. (3-6-3)

POTREBUJEM

žensko za gospodinjstvo pri treh otrokih, na stan se ne oziram, lahko ima tudi enega ali dva otroka. Plača po dogovoru.

Joseph Serar,

428 Bernardo St., Los Angeles. (3-5-3) Cal.

HARMONIKE

bodil kakršnekol vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a do lo trpečno in sancajivo. V popravu manjših vasko pošlje, ker sem se nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vzamem kranjske kakor vse druge harmonike. Rabljene harmonike kupim in v zameno tudi v zameno, toda le 3 in 4 vrstne.

JOHN WENZEL,

1817 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

POZOR ROJAKI

Moje poslanstvo namreč na kranjsko in, kakor tudi na vsa druga mesta, od tega mesta naprej, da se vsi kranjski rojaki, ki imajo domačo vinogradijo, zavedajo, da je to leto, ko se najprej nudi zadnja priložnost za to leto. **CLARET** rdeče vino... galon 55c. **ELVIRA** rumeno vino galon 65c.

Vse druge vrste so razprodane. Sodi 50 galon prosti, manjši po \$1. Obenem pa ponudim Slovencev iz vrstno žleto trto z koreninami. Kdor ima prostor, naj sadi trto, da bo pil domače vino. Ker Amerika bo suha, 16 vrst, i malih narolihih 10c kos, pri velikih naročilih ceneje, kamorkoli v Ameriki Povej koliko rabiš in kakova je zemlja in pošal bom trto, ki bo najboljše rodila.

FRANK GRAM,

Mo. Opomba. Kaj so naše vina, pove, ker kupila ga ena sama trdka iz New Yorka 60 vagonov v Gasconade Co., Mo. kjer se prodaja v celotnih za import vino.

Dr. LORENZ,
Jas sem edini hrvaški govevci specialist možnih boleznih v Pittsburghu, Pa.
Uradno ure: dnevno od 9. do 6. pooldne do 8. ure zvečer. V petek od 9. dopoldne do 2. popoldne. Nedelje od 10. dop. do 2. popod. Specialist možnih boleznih.
604 Penn Ave. E. med 4. in 5. ulico.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandere, nastave, regalje, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verigice, privetke, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi nas se sene vprašate. Upravljanj Vas stane le 2c. pa si boste prihranili dolarje.

Cenike, več vrst pošljamo brezplačno. Pilište post.)

IVAN PAJK & CO., CONEMAUGH, PA.

456 Chestnut St.,

Zaupaj, pa vedi komu!

Garantiram, da so moja vina naravna, ker ne prodajam drugih kot iz najboljšega ohlajnega grozja doma prečana vina, vsake vrste in cene na debelo so sledeče:

Delaware in Catawba, zlate barve..... po \$1.00 galona
Concord, rdeče barve..... po 70c, galona
za 10 galon posoda računam \$1.00, za 25 galon pa \$1.50, pri večjih naročilih je po posoda zastoj.

TRPOJNEVEC in DROŽNIK.

Garantiran, čist, doma zgan, najboljši, ki ste ga še kdaj pili velja galona \$3.00, \$3.50 in \$3.75. Na debelo od 10 galon naprej po \$2.65 galona. Naročilu priložite denar ali pa money order.

Louis Knaus

VELETRGOVINA DOMAČEGA VINA IN DOMA KUHANEGA ŽGANJA

3908—3916 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Phone: Central 4644 K.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLAND STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA".

NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.